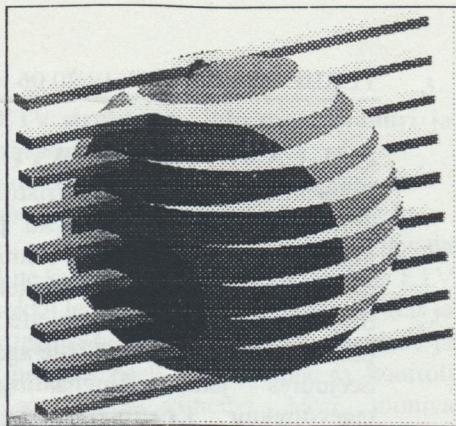

TEABETELEKRAAT

19/20.06.1995

ETV

TEABETELEKRAADIS:

ETV POLIITILISES TÖMBETUULES

JÄTKUB ETV JUHATUSE TEGEVUSKAVA AVALDAMINE

ETV INFO. ÜLDPRINTSIIBID SUHTUMISES AVALIK-ÕIGUSLIKKU TELEVISIOONI EUROOPA RIIKIDE RINGHÄÄLINGUPOLIITIKAS

MONTREUX 19. RAHVUSVAHELINE TELEVISIOONI SÜMPOOSION. MIDA LEIGER PÕLDMA NÄGI-KUULIS?

ETV KUNSTNIKUD ESINEVAD RAHVUSVAHELISEL NÄITUSEL

VOLDEMAR LINDSTRÖMI SAHTLIS HUVITAV KÄSIKIRI ETV-st

AUTORIÕIGUSEST TÕÕLEPINGU ALUSEL LOODUD TEOSELE

LAPSE SUVE SAAB VEEL SEADA

1. SEPTEMBER VÕIB TUUA PENSIONI TÕUSU

Eesti Televisiooni juhatuse avaldus

Ringhäälingu nõukogu poolt algatatud Ringhäälinguseaduse muutmise protsessi püütakse ära kasutada ETV ressursiallikate piiramiseks. Esimese sammuna tahetakse oluliselt vähendada ETV reklaamiaja müügi võimalusi tippvaatamisajal. Esialgsete arvutuste kohaselt vähendab see ETV tootmisressursse juba sel aastal 14-15 miljonit krooni, ligi 18% eelarvest. Loomulikult toob see kaasa ETV programmi mahu, sisu ja kvaliteedi languse. Pidurdub uue hooaja programmiuendus, loobuda tuleb paljudest juba sõlmitud kokkulepetest loometöötajate ja ETV lepingupartneritega.

Ringhäälinguseaduse muutmisel ei tohi teha üksikuid ebasüsteemseid samme. ETV tegevustingimuste muutmine peab olema põhjendatud ning toimuma vaid pärast organisatsiooni tegevuse, programmide mahu ja selle tootmiseks tehtavate kulutuste terviklikku ekspertanalüüsi. Enne otsuste langetamist ETV finantseerimise muutmise kohta tuleb moodustada sõltumatu töögrupp, mis esitaks Riigikogule Eesti uuendatud ringhäälingukontseptsiooni. Eestis, nagu mujalgi Euroopas, on võimalik välja töötada tasakaalustatud ringhäälingumudel.

13. juunil

OJULANDI OOTAMATU ETTEPANEK

Reformierakondlane Kristiina Ojuland esitas kultuurikomisjonile ettepaneku piirata ETV reklaami mahtu kuni kolme minutini tunnis. Parandusettepaneku mõte olevat seada ETV ja eratelevisioonid võrdsetesse tingimustesse. Viimastele on ette nähtud reklaamimahu piirangud ühes tunnis, ETV-le aga mitte.

Seejuures jättis Ringhäälingute Liidu endine tegevdirektor Kristiina Ojuland lisamata, et eratelevisioon võib edastada 12 minutit reklaami tunnis, ETV aga tema ettepaneku järgi ainult 3 minutit.

"Ojulandi paranduse puhul võib koalitsioon esimest korda lõhki minna," kommenteerib Raivo Palmaru 15. juuni Eesti Sõnumites. "Keskerakond on resoluutselt Ojulandi ettepaneku vastu, Koonderakond näib aga seda toetavat ning hääletab tõenäoliselt samamoodi nagu Reformierakond."

Samas ei ole Isamaa ja ERSP Reformierakonna ja Koonderakonna lähenemisest huvitatud ning usutavasti ei sobi see ka Keskerakonnale ja Mõõdukatele. Neis oludes on kõige tõenäolisem, et reklaamiaja piiramise ettepanek võetakse tagasi ja probleemile hakatakse lahendust otsima sügisel."

KEHTIVA RINGHÄÄLINGU SEADUSE KOHASILT VALIB ETV OMA REKLAAMI EDASTAMISE AJA ISE.

15. juunil viibisid Rootsis AS-i Reklaamitelevisioon aktsionärid Mart Siimann (Riigikogu Koonderakonna fraktsiooni esimees) ja Juhan Aare, et pidada telekanalite EVTV ja RTV ühinemisläbirääkimiste järjekordne voor. (ÄRIPÄEV, 16.06)

EESTI TELETAEVAS VÕIB SELGINEDA SÜGISEKS

väitis Postimehele (20.06) antud intervjuus Mart Siimann.

"Minule näib, et praegu on seis, kus midagi - kusjuures keegi ei ütle selgelt välja mis - on Eesti teletaevas teoksil. Kui mitu võimalust on teie hinnangul Eesti teletaeva kujundamiseks?" küsis Enno Tammer Mart Siimannilt

"/---/ Muidugi on ka see Eestile täiesti mõeldav võimalus. Et teeme ühe väga hea avalik-õigusliku televisiooni ja punkt. Kes tahab, vaatab taevakanaleid juurde. Mina seda ei toeta.

Mida te toetate?

Sellele võimalusele vastandub võimalus, mille käis välja Siim Kallas. Et avalik-õiguslikku televisiooni pole üldse vaja. Olgu Ameerika mall ning turg määrab kõik. Olen sellegi puhul öelnud, et vähemalt esialgu ei ole see mõeldav. Minu toetus kuulub niidelda vahepealsele variandile. Olgu avalik-õiguslik televisioon ning lisaks kas siis kaks või mitu kommertstelejaama. Kuid kommertstelejaamadele tuleb luua tingimused. /---/"

ETV JUHATUSE TEGEVUSKAVA

VERSIOON 1.1.

"ETV 1995-1997. Eesti Televisiooni juhatuse tegevuskava" Koostanud HAGI ŠEIN. Teabetelekraat jätkab peatükkide avaldamist lühendatult (VII, IX osa).

ETV ORIENTEERUB EDULE ETV EDU MÕISTEST

Mida peab ETV juhatuse ETV eduks? Vastus sellele küsimusele selgitaks, millised eeldused tuleb luua edu saavutamiseks, võimaldab analüüsida edufaktoreid, sõnastada ja teostada eduprojekte. Edasises arutelus peab analüüsima ja kujundama hirearhia võimalikest ETV edu aspektidest.

Finantsmajanduslik ja siseorganisatsiooniline edu:

- * arengukiirendust tagav toetus eelarvest
- * kaalukad omateenitud vahendid,
- * nõuetekohane tehniline areng,
- * mugav töökeskkond,
- * kõrge organisatsioonikultuur (finantskultuur, orgkultuur, planeerimine, personalikultuur),
- * edukas koolitus- ja arendustegevus.

Loominguline edu:

- * huvitav programm
- * loominguline sisekeskkond,
- * kindel ja professionaalne kaader,
- * 8-12 tähte
- * lootustandvad noored tegijad, järelkasv kõigis professionaalsetes gruppides,
- * töötajate rahulolu, motivatsioon töötada ETV-s,
- * 45-50% auditooriumi ajajaotuses.

Positiivne avalik arvamus ja "lobbyedu":

- * kanali usaldusväarsus, prestiiž, autoriteet avalikkuse silmis,
- * publiku poolehoid,
- * positiivsed ilmingud telekriitikas,
- * head koostöösuhted riigi- ja valitsusasutustega,
- * head koostöösuhted loomeorganisatsioonide ja loomeintelligentsiga.

Huvipakkuva võrdlusmaterjalina võiks kasutada rahvusvahelise kommunikatsiooniuuringute instituudi ülemaailmset laiapõhjalist (avalik-õiguslik+kommerts) uurimust uue ajastu kommunikatsioonistrateegiast. Oma kompaniide tugevate külgedena rõhutasid eksperdid:

	avalik-õiguslik	kommerts
1. kogenud personal	38%	32%
2. uudised	25%	
3. management		24%
4. programmi kvaliteet	24%	15%
5. programmide leviulatus	20%	16%
6. tehnoloogiline tase	20%	
7. programmi maht	15%	32%

8. finantseerimise stabiilsus	15%
9. ülemaailmsed võrgud	15%
10. paindlikkus	15%
11. teenuse odavus tarbijale	15%
12. usaldusväärsus	11%

Toetus riigieelarvest ei ole kümne aasta jooksul suutnud tagada ETV tehnilist arengut ega vara taastootmist. ETV on pidanud toime tulema investeringuteta, piiratud amortisatsioonieraldistega. Arvestatav tehniline areng on saanud võimalikuks vaid 1993-1994. aastal ETV omavahendite arvel (tulud reklaamist, ajalehe väljaandmisest ja tehnilistest teenustest).

ETV VÄLIS- JA SISESUUNDUMUSTE ANALÜÜS

* Vähemustelevisioon kui missioon

Me peame veenma Eesti poliitilist ja loovintelligentsi võtma rahvuslikku televisiooni kui oma, mille üldkultuurilist aspekti märgataks, mida toetatakse. ETV missioon on kaasa aidata nii demokraatliku ühiskonna arengule, integratsioonile Euroopasse ja maailma, aga ka Eesti kultuurilise ja humanitaarse identiteedi taastootmisele. ETV on üks neist põhitugevikest, mis aitab Eestil säilitada omapära, individuaalsust, kultuuripüsivust ning tasakaalustada massikultuuri survet.

* Teleprofessionalismi taastootmise missioon

ETV peab säilitama professionaalse liidri rolli telemeedias. Tuleb luua tingimused selleks, et teostuks idee kõrgekvaliteetsest omakultuurile tuginevast ja erinevatele vaatajagruppidele orienteeritud teleprogrammist. ETV peab looma väga mitmekesist toodangut, taastootma telekultuuri ja teletöö oskusi. ETV peab olema meie telekommunikatsiooni ja meediakultuuri arengugarantii.

* Uuenevale organisatsioonile uus imidz

Tuleb teha tööd muutuva organisatsiooni ja sellele vastava imidži loomiseks. Vaataja peab teadma, millist rolli me soovime Eesti ühiskonnas täita. ETV peab kõigi vahenditega ka väljaspool ekraani end pakkuma palju aktiivsemalt kui seni (ajalehed, raadiod, valgusaknad, TV-maja sise- ja välispind).

* ETV peab olema avalikkuses hästi esindatud

ETV on säilitanud telemaastiku muutudes soliidse, rahuliku hoiaku, ei ole rabelenud ega tikkunud riidu nendega, kes riidu kisuvad. Samas esindab ja kaitseb ETV-d avalikkuse ees liiga vähe inimesi. Vähe on neid juhte, kes "tegutsevad avalikkuses", kirjutavad ETV seisukohtadest ja põhimõtetest, annavad selgitavaid intervjuusid jms. Telemajas on vähe inimesi, kellele pakub huvi mõttevahetus ja tegelemine ETV ja telekultuuri üldkujumistega. See on aga vahetult seotud organisatsiooni vaimusega. Juhatus peab sellele aspektile olulist tähelepanu pöörama, fikseerima ETV sihid ja aated, neid propageerima.

* Täpsustada ETV struktuuri, juhtimisstruktuuri ja luua tugev juhtimismeeskond.

Ringhäälinguseadus määrab ETV juhtimisorganitena Ringhäälingu nõukogu, ETV juhatuse ja peadirektori. Kinnitatud on ETV põhikiri. Tuleb tagada organisatsiooniline kate mitmetele funktsioonidele. ETV juhtkond peab kokku leppima eesmärkides, strateegias ja taktikas, et siis tegutseda ühtsena. Otsuste tegemise ja nende täitmise protsess peab olema täpne ja kontrolli tõhus. ETV peab üle minema hästi toimiva organisatsiooni režiimi.

* Peab vähendama organisatsioonilist määramatust

ETV on viimaste aastatega siseorganisatsiooniliselt arenenud. eeldusi efektiivsemaks tegevuseks lisandub pidevalt. Täpsemad sihid ja eesmärgid tuleb siiski selgemaks rääkida ja kirjutada ning avalikustada. Reform on suhete muutmine, ETV juhatus peab täpselt selgitama, millist suhtete keskkonda ta taotleb. Teatud rahulolematusega tuleb paratamatult leppida, sest kõik ei jaga (ega peagi jagama) muutuste põhimõtteid. Pingeid tuleb siiski leevendada ja tasakaalustada.

Määramatuse vähendamine võimaldab igaühel jääda oma põhimõtete juurde ja vastavalt ka käituda. Pinge ja teadmatuse olukorras ei toimi inimesed parimal viisil.

* Majandusarvestuse korrastamine

Kulud tuleb muuta nähtavaks alates üksiksaatest. 1995. aasta algusest peab käivituma arvutibaasile rajatud operatiivne finantsmajanduslik arvestuse süsteemi väljatöötamine ja juurutamine. See võimaldab programmi loovatel alajaotustel, kelle käsutusse koos programmitellimusega ressursid antakse, tasuda tootvate, tehniliste ja infrastruktuursete alajaotuste poolt osutatud teenuste eest vastavalt tellimusele ja tegelikele teenustele. See on käimasoleva reformi üks võtmeküsimusi. Tuleb tagada programmikesksus, andes loomingujuhtidele võimaluse tegutseda ja otsustada programmi eesmärkidest lähtudes.

* Inimesed nõuavad palju tähelepanu

Tuleb toetada neid, keda ETV väga vajab, stimuleerida nende soovi ETV-s töötada - luua kompensatsioonid, täiustada tunnustamise võimalusi. Tegijate pink on lühike ja tagala nõrk. ETV juhatus peab analüüsima tegelike tegijate rivi ja tegema sellest vastavad järeldused.

Väikerahva televisiooni loomestruktuur ja loomeniidistik on õrnamad kui tegelikult arvatakse. Oskus sünnib pikkamööda, raskuste ja kaotustega. TV tehniliste ja loominguliste töötajate süstemaatiline koolitus on momendil tagasihoidlik ega vasta vajadustele. Uute töötajate leidmiseks, kasvatamiseks, koolitamiseks, tegijate professionaalsuse tõstmiseks ja loomingutingimuste parandamiseks peab ETV tegema tõsisemaid jõupingutusi, looma ja laiendama koduse- ja rahvusvahelise koolitus- ja täiendõppe võimalusi, et toime tulla põlvkonnavahtuse probleemidega. Sellesse valdkonda investeerimine on eriti oluline.

*Leida uusi inimesi uutesse ekraanirollidesse Tegeleda staaridega, luua eeldusi uute tähtede tekkimiseks. Mida rohkem uusi tegijaid uutes rollides

ekraanil, seda suurem on tõenäosus ja eeldused, et ETV muutub. See on otsustav tegur. Staaride kaitseks ja tekkimiseks on vaja muuta toimetuste töökorraldust, koolitada toimetajaid-produksente, rakendada taustmeeskondi, "loominguankrute" võtet.

***Struktuuri finantseerimiselt programmi (saadete, projektide) finantseerimisele**

ETV-l on tugev intellektuaalne potentsiaal programmi valikul. See ei tohi muutuda meie nõrkuseks, kui on vaja määratleda prioriteedid. Avalik-õiguslik ETV "tegutseb inimeste vajaduste rahuldamise vadvonnas" - niisiis infokultuuri, haridus- ja meelelahutusvajaduste rahuldamiseks ja vaba aja sisustamiseks huvitava, kõitva ja emotsionaalse programmiga. Vaataja eeldab, et ETV pakub emotsioone ja värve vastukaaluks elu- ja tururutiinile. See tähendab, et ETV ei tee igavaid saateid, ei löhu riiklik-rahvuslikku identiteeti, ei kultiveeri tarbijalikkust ega massiinimest. Tuleb hoolega läbi mõelda, kellele ETV programmi tegelikult valib. Optimaalseks peavad muutuma kaks protsessi, kaks tõukejõudu:

- 1) saateid tehakse tegijate eelistuste põhjal,
- 2) saateid tehakse programmi ja publiku vajadusi silmas pidades, s.o täpse ja selge programmitellimuse alusel. See skeem paneb aluse ka finantseerimisstrateegiale. Tuleb vormistada selge programmitellimus kõigis programmi liikides. Raha eraldatakse ja maht jaotatakse konkreetsetele saadetele, sarjadele, tsüklitele, projektidele, milles telliv subjekt (programminõukogu) ja täitev subjekt (toimetused, projektrühmad, produtsendid) kokku lepivad. Finantseerimisstrateegia muutub sel viisil struktuurikesksest programmikeskseks. Planeerimine peab tuginema pikemale ajahorisondile.

*** Tagasi stsenaariumi ja tehnoloogilise korra juurde**
Tuleb taas kehtestada range stsenaariumide koostamise nõue, eraldada ressursse vaid tingimisel, kui projektid, sarjad, saated on sisuliselt ja stsenaarselt põhjalikult ette valmistatud, finantsmajanduslikult läbi arvatud, tootmine planeeritud.

*** Kasutada ära kõik ETV tehnilised võimalused ja eelised**

ETV vaieldamatuks tehniliseks eeliseks on stuudiote ja ülekandejaamade olemasolu. Stuudiod ja ülekandejaamad lubavad teostada huvitavaid loomingulisi ideid - see on ETV eelis kõigi kommertskanalite ees ja toimetuste kohustus on oma loomingut planeerida neid vahendeid kasutades. Seda protsessi peavad toetama ka majanduslikud meetmed.

***Arendada telemaja kui töökeskkonda**

Infrastruktuuri ja töökeskkonna kaasajastamiseks teha investeringuid. Telemaja kannab tehnilise ja infrastrukture keskkonnana ära kaheprogrammilise teleorganisatsiooni. Seda tuleb silmas pidada telemaja arendamisel.

*** Koosseisulise personali arvu tuleb vähendada**

ETV koosseisu võib alandada piirini, kus see kindlalt tagab nõutud kvaliteedis avalik-õigusliku teleprogrammi loomise-tootmise. Mehaaniline koondamine ei anna

majanduslikku efekti, sest koondatute töö tuleb turuhindades tellida niikuinii. Lõppkokkuvõttes on see kallim tee - ETV üldkulud ei vähene, lisanduvad aga vabakutseliste üldkulud. Reaalne tulemus tööjõu struktuuri ümberkujundamisel sõltub lepingusüsteemi arengust ja töö tasustamise viiside ja võimaluste parandamisest. Muutub töötajaskonna struktuur. Peab tõstma töö intensiivsust. Tekib suhte- ja lepinguvormide paljus, suureneb ETV-ga erinevas lepingulises vahekorras olevate vabakutseliste ja nn. sõltumatute tegijate hulk. Areneb tootja (produtsendi) süsteem.

*** Panus põlvkondade järjepidevusele**

ETV on oma arengu 40 aasta jooksul suutnud enamasti hoida põlvkondade järjepidevust, professionaalsete oskuste, traditsioonide ja sidemete sujuvat ülekandumist, uute põlvkondade küpsemist ja kasvamist üksteise toel ja kõrval. Sellesse järjepidevusse on uutes oludes, erakanalite tekke ja meedialiberalismi tingimustes tekkinud objektiivsed pinged. ETV-d, mis varem moodustas ühtse organismi, on üha keerukam integreerida ühiste väärtuste ümber. 40-60 aastaste põlvkonnalt nõuab see tõsist eneseületamist.

MONTREUX

19.RAHVUSVAHELINE

TELEVISIOONI SÜMPOOSION

toimus 7-14. juunini. Montreux sümposion on kõige olulisem, üle kahe aasta korraldatav foorum, kus arutatakse televisiooni olevikku ja tulevikku. Kohale tullakse nii Euroopast, Ameerikast kui Jaapanist. Sümposioniga kaasneb ulatuslik televisioonialane näitus, millest võtab osa märgatavalt rohkem huvilisi kui väga spetsiifilistest ja erialastest aruteludest. Näituse orgkomitee ja UNESCO kutsel viibis Montreux rahvusvahelisel sümposionil ETV tehnikajuht Leiger Põldma. Alljärgnev on vaid põgus konspekt nähtust-kuuldust.

MIDA ARUTATI?

Keskenduti peamiselt televisiooni programmitootmise aktuaalsetele probleemidele ja televisiooni tulevikutehnoloogiale. Esimest korda oli ümarlauateemaks multimeedia.

Televisiooni ülekandevaldkonnad (kaabeltelevisioon, satelliittelevisioon, maapealne televisioon) oli kolmas suurem teemadering.

Kas kaabeltelevisioon ja satelliittelevisioon tõrjuvad välja maapealse televisiooni? Ei saa öelda: ei tõrju. Lähema kahekümne aasta jooksul pole seda veel oodata, siis võib-olla...

Ümarlauavestlused (workshop) on sümposiooni huvitavam osa - spetsialistid, kes midagi uut oma valdkonnas teostanud, jagavad kogemusi. (Näit. digitaaltehnika juurutamine. Itaallased ja prantslased on juba uued digitaaltuudiokompleksid üles pannud, neil on asjalikke tähelepanekuid.)

Kõvaketas või lint, sõber või vaenlane?

oli üks ümarlauavestluste valdkondi, mis üldist huvi pakkus. Kas lint kaob hoopis?

Lint siiski prevaleerib. Lint on odavam. Kui näiteks üks gigabait informatsiooni kõvakettal maksab 400 naela, siis lindil vaid 53 senti. Vahe muidugi iga päevaga väheneb.

Arhiivid jäetakse lintidele, selles valdkonnas kõvakettale üleminekut niipea ei tule. Kõvaketta osatähtsus suureneb operatiivtöös. Sama tõsine probleem on

kõrge teravusega televisioon

(ka kõrge tihedusega televisioon, terminoloogia on kahjuks ühtlustamata) HDDV - ridu kaks korda rohkem, pildiväli suurem. Tavaline televisioon - pildiväli 4/3, kõrge teravusega televisioon 16/9.

Veel mõned aastad tagasi oli teema väga aktuaalne, kohe loodeti üle minna kõrge teravusega televisioonile.

Nüüd on suhtumine muutunud. Euroopas ei välistata seda võimalust, Euroopa suund on aga PAL+. (Ridade arv sama, mis tavalisel televisioonil, ekraani mõõtmed 16/9.)

Ameeriklased on välja töötanud HDDV standardi. Septembris on oodata selle kinnitamist. HDDV on Ameerika valik. Kõrge teravusega televisioon peab aga olema ühildatav tavalisega - kodus peab igaüks saama vaadata nii üht kui teist programmi.

Jaapanlased suhtuvad optimistlikult kõrge teravusega televisiooni ja samas arendavad aktiivselt 16/9 pildimastaapi (veidi erinev kui PAL+). Iga teine Jaapanis müüdud televiisor on laia ekraaniga, muidugi mitte kõrge teravusega. Aasta tagasi oli Jaapanis 9000 kõrge teravusega televiisorit.

Euroopas peaks aasta lõpuks 19 firmat 9 maalt andma PAL+ pilti. Loodetakse, et tuleb 20 000 tundi PAL+ saateid. Tehnoloogia on kaameratele ja seadmetele sisse pandud, pilt transformeeritakse (4/3-le või 16/9-le). Vaataja peab aga uue teleka ostma

Üleminek digitaaltechnikale

on otsustatud ja seda mitte ainult stuudiotehnika, vaid ka ülekandetehnika osas kõigil tasanditel (kaabel-, satelliit- ja maapealne televisioon).

MIDA NÄIDATI?

Lint kitsamaks, kassett väiksemaks aparatuur kergemaks

Võimsad firmad (Panasonic, Sony, Ikegami jt.) on välja töötanud oma uued digitaalsalvestussüsteemid. Panasonic esitles oma uut süsteemi DVCPRO. Kui meie kasutame veel pooletollist linti, siis nemad pakuvad juba veerandtollist. See muudab palju: linti kulub vähe, kassetid on väikesed, ka aparatuur läheb väiksemaks, kergemaks. Kõik hinnad on esialgu ligikaudsed, neist on veel vara rääkida - nii odavalt kui esialgu loodeti midagi kätte ei tule. Tellida võib juba järgmisel aastal.

Panasonic demonstreeris camcorder'it (kaamera+ magnetofon), kantavat montaažiparatuuri, kantavat läbivaatuskomplekti - kõik uudiste tootmise tarbeks. Uudised võib juba n.ö. põlveotsas valmis teha.

(mittelineaarmontaaz). Kõik eelpool kirjeldatu on ennekõike mõeldud uudiste tootmise tarbeks. Kassetid on tunnised ja kahetunnised.

Panasonic'u süsteemiga töötab ka Saksa BTS.

Sony'l on oma süteem - BETACAM SX. Seda demonstreeriti väikestele gruppidele privaattoas. Ka Sony'l olid välja pakkuda kõik võimalused, mis eespool Panasonic'u puhul jutuks olid. Sony'l on aga endiselt kasutusel oma standardkassett - Sony võib turul paratamini läbi lüüa.

Ameerika firma AVID ja jaapanlaste Ikegami koostöös on valminud camcorder, mille pilt salvestatakse kõvakettale. Ühel kettal 20 minutit salvestatud materjali.

Väideti, et kõvakettale on liikuva kaameraga raske materjali defektideta salvestada. Vastukaaluks demonstreeris firma oma võimalusi mehhanisme loopides jne. Pildil polnud viga.

Kõvakettale salvestatud materjale on võimalik camcorder'il kohe kohapeal ka monteerida. Ühel kaamera küljel on ekraan, saab materjali läbi vaadata, saab monteerida ja ka eetrisse minna.

Canon on teinud stabiliseeriva objektiivi. Kaks kaamerat asetati vibreerivale platvormile. Ühe pilt oli hüplev, teiselt täiesti stabiilne. Väga efektne.

Esitleti uusi huvitavaid valgusteid - nn külmad valgustid: suur prožektor, kuus lampi sees, koguvõimsus 300 w, kasutegur 0,96. Võib valgust 180° keerata, valgus ei muutu, varje ei teki. Kui kaheksa tundi päevas põletada, võivad põleda viis aastat järjest. Ventilatsiooni pole vaja. Peaks proovima.

1996. aasta ETV tehnika soetamise plaanis on nii CCD- kaamerad kui ka mittelineaarmontaazi aparatuur. Neid sai eriti uuritud. Otsuste tegemise aeg on veel ees.

ETV tragöödia

on selles, et pole võimalik osta moodsat tehnoloogiat komplekselt. Tuleks märksa odavam, nõuab aga palju raha korraga. Me ei saa endale lubada suuri komplekseid oste, peame ostma tükkahaaval. Ütlemissel: ma pole nii rikas, et odavat osta, on aga sügav sisu.

Peale sümposiumi oli Eesti ja Läti esindajatel kohtumine EBU keskuses maajaamade projekti koordinaatoriga. EBU liikmetel Euroopas puudub maajaam vaid Jugoslaavia aladel, Lätis ja Eestis. Raha ja võimalused on leidnud Venemaa, Ukraina, Moldaavia jt. Ka Leedu Vabariik eraldas raha ilma igasuguse laenuta, nende maajaam juba töötab.

Ilma sat-sideta ei taheta meie materjale enam vastu võtta. Kui minnakse üle digitaaltechnikale, võime varsti olla täiesti Euroopast ära lõigatud. Ilmselt tuleb teha kõik mis võimalik, et maajaam ikkagi muretseda.

Eesti Televisioon

ÜLDPRINTSIIBID SUHTUMISES AVALIK-ÕIGUSLIKKU TELEVISIOONI EUROOPA RIIKIDE RINGHÄÄLINGUPOLIITIKAS

Teha jõupingutusi tugeva avalik-õigusliku televisioonisüsteemi loomiseks ja arendamiseks arvestades konkreetseid olusid ja asjaolu, et avalik-õiguslikku teleteenust võib osutada nii ühiskondlikus kui eraomandis olev teleorganisatsioon.

Tagada riigis vähemalt ühe avalik-õigusliku teleorganisatsiooni tegevus, mis oleks kättesaadav kõigile ühiskonna liikmetele ning mis osutaks elanikkonnale mitmekesisist info-, haridus- kultuuri- ja meelelahutusteenust.

Kindlustada avalik-õigusliku televisiooni rolli, eesmärgi ja vastutust seadusandluses ja praktikas, tagada tema ajakirjanduslik sõltumatust ja kaitstus poliitilise ja majandusliku mõjutamise eest.

Tagada avalik-õiguslikule televisioonile vahendid, mis on vajalikud tema eesmärkide täitmiseks.

AVALIK-ÕIGUSLIKU TELEVISIOONI FINANTSEERIMISE PÕHIMÕTTED

Kaitsta avalik-õiguslikku teenust osutava teleorganisatsiooni sõltumatust, kindlustades neile turvalise ja kohase finantseerimisviisi, mis tagab neile püstitatud eesmärkide täitmise, s.o. kvaliteetse ja mitmekesise info-, haridus, kultuuri- ja meelelahutusprogrami tootmise.

Avalik õiguslikku teenust osutava teleorganisatsiooni finantseerimisel tuleks paindlikult kasutada erinevaid ressursse ja tuluallikaid - lubamaksu, riigi toetust, ühiskondlikke fonde, reklaami- ja sponsoortulu, organisatsiooni oma majandustegevuse tulusid - kirjastustegevust, programmi ja teenuste müüki, jms.

Assigneeringud avalik-õiguslikule teleorganisatsioonile peaksid võimaldama tema tegevuse ja arengu planeerimist pikema ajalperioodi vältel. Kaasaegne televisioon on audiovisuaalse tootmise ala, mille majandusliku teovõime ahendamine avaldab otsest mõju organisatsiooni võimele täita avaliku teenuse osutamise kohustust.

AVALIK-ÕIGUSLIKU TELEVISIOONI SÕLTUMATUSE JA VASTUTUSE KÄSITLUS

Ringhäälingut reguleeriv seadus peaks garanteerima avalik-õigusliku teleorganisatsiooni sõltumatuse poliitilistest ja majanduslikest mõjutustest. Vastutus programmide koostamise ja sisu eest peab lasuma ainult teleorganisatsioonil enesel ning jääma nende pädevusse.

Sõltumatuse printsiibi täitmise eest vastutavad avalik-õigusliku teleorganisatsiooni nõukogu, mis moodustatakse avalikult ja demokraatlikul viisil ning mille koosseis peaks peegeldama ühiskonna poliitilist, sotsiaalset, ideelis-filosoofilist ja religioosset mitmekesisust.

Avalik-õiguslik teleorganisatsioon vastutab avalikkuse ees. Vastutus peab kajastuma erinevates kohustustes, sealhulgas kohustuses avaldada organisatsiooni aastaaruanne. Vaatajatele peab olema kindlustatud võimalus oma arvamuse väljendamiseks avalik-õigusliku teleorganisatsiooni tegevuse kohta, et auditoorium ei distantseeruks organisatsioonist, mille kulusid ta kannab.

Avalik-õigusliku ringhäälingupoliitika euroopalikke põhimõtteid on refereeritud 4. Euroopa Ministrite Teabealasel Konverentsil Praha, detsember 94) heakskiidetud resolutsiooni "Avalik-õigusliku ringhäälingu tulevik" põhjal. Eestit esindas konverentsil haridus- ja kultuuriminister P. Olesk.

ETV sekretariaat. Koostanud H. Shein. Mai 1995.

ETV KUNSTNIKUD ESINEVAD RAHVUSVAHELISEL NÄITUSEL

26. juunil avatakse VIII Praha quatriennaal - rahvusvaheline lavakujunduse ja teatriarhitektuuri näitus.

1991. aastal toimunud VII Praha quatriennaalil esinesid oma töödega 37 maa teatri-, tele- ja kinokunstnikud. Tänavusest Praha näitusest võtab Eesti esimest korda osa tervikliku ekspositsiooniga. Oma töödega esinevad ka ETV kunstnikud Gunta Randla, Liina Pihlak ja Tiit Übi. Eesti ekspositsiooni kujundavad Gunta Randla ja Agu Püüman.

Eesti ekspositsiooni esitamise kulud kannavad Sorose Kaasaegse Kunsti Keskus, Eesti Kultuuriministeerium, Kultuurkapital ja Eesti Rahvuskultuuri Fond. Eesti Lavastuskunstnike Liit organiseerib oma liikmetele õppereisi Praha näitusele ja võtab osa õppereisi kulusid enda kanda. Eesti Televisioonist sõidavad Prahasse Eesti Lavastuskunstnike Liidu liikmed Gunta Randla, Sirje Merima, Liina Pihlak, Ivi Piho, Tiit Übi ja Peeter Urtson.

PERSONALIOSAKOND ANNAB TEADA:

ENO LEIES ei tööta enam Eesti Televisiooni haridussaadete režissöörina. Eno Leies lahkus omal soovil.

ÕNNITLEME!

24. juunil on publitsistikatoimetuse režissööril **IGOR KURVEL** põhjust tähistada 50. juubelit.

26. juunil on 50. juubel sporditoimetuse vastutaval sekretäril **TIIT RÄÄGUL**.

KÄSIKIRJADE ARHIIVI

jõudis ligi 100 toimikut ETV saadete retsensioonidega aastaist 1972-1986. 14 aastat mõtteid meie majas tehtud saadetest. Kõik puha alles!

RÄÄGITAKSE ET

VOLDEMAR LINDSTRÖMIL on avaldamisvalmis käsikiri ETV-st. Autor ei olnud nõus sündmust kommenteerima. Küll aga oli kõigega kursis Raul Rebane, väites: "Võin täie vastutustundega öelda, et valminud käsikiri on huvitav. Olen selle algusest lõpuni läbi lugenud - võite mind uskuda."

TELEVISIOONI LOOMETÖÖTAJATE AMETIÜHING

Kõik teletöötajad võib-olla ei teagi veel, et möödunud aasta 12. juulil asutati Televisiooni Loometöötajate Ametiühing (lühendatult TVLA), mille põhikirja 23. septembril 1994 registreeris Eesti Vabariigi Sotsiaalministeerium. Ühingu registreerimistunnistuse andis 3. oktoobril 1994 välja Eesti Vabariigi Ettevõtete, Asutuste ja Organisatsioonide Registri Keskus.

TVLA on sõltumatu ametiühing, mille liikmeskonda kuulub üle 200 TV loometöötaja. Ühingu juhatus on valitud koosseisus: Mati Pahk, Peeter Urtson, Raili Nops (sekretär), Endel Sõerde (esimehe asetäitja), Heiki Terras (esimees).

Meie ametiühingu põhiülesandeks on oma liikmete tööalaste ja sotsiaalsete õiguste ning huvide kaitse.

TVLA liikmetel on õigus ka ühingu materiaalsele abile. Liikme pikemaajalise haiguse korral maksame talle vastavalt juhatus otsusele välja haigustoetuse ja palga vahe, mis moodustab 20-40% tema palgast olenevalt ravivormist (ambulaatorne või haiglaravi) ja seda alates 11. haiguspäevast kuni 30. haiguspäevani.

TVLA eesmärgiks on sõlmida kollektiivleping ETV juhtkonnaga ja selleks on läbirääkimised juba mõnda aega käimas.

Teletegijaid, kes soovivad astuda Televisiooni Loometöötajate Ametiühingu liikmeks, palume pöörduda vastava avaldusega meie sekretäri pr. Raili Nopsi poole ETV fotoarhiivi (tel. 43 46 65).

HEIKI TERRAS,

TVLA juhatuse esimees

AUTORIÕIGUS

töölepingu alusel loodud teosele on huvi pakkunud Kõige täpsema vastuse annab "AUTORIÕIGUSE SEADUS" (& 32, 33).

AUTORIÕIGUS TÖÖLEPINGU ALUSEL LOODUD TEOSELE

(1) Töölepingu alusel oma otseste tööülesannete täitmise korras loodud teose autoril tekib autoriõigus sellele teosele, kuid autori varalised õigused teose kasutamiseks tööülesannetega ettenähtud eesmärgil ja piirides lähevad üle tööandjale, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Autor võib iseseisvalt kasutada oma otseste tööülesannete täitmise korras loodud teost tööülesannetega ettenähtud eesmärgil ainult tööandja eelneval nõusolekul, näidates ära tööandja nime või nimetuse. Sellisel juhul on autoril õigus saada autoritasu teose kasutamise eest.

(3) Autor võib iseseisvalt kasutada oma tööülesannete täitmise korras loodud teost eesmärgil, mis ei ole tema tööülesannetega ette nähtud, kui töölepingus ei ole ette nähtud teisiti. Sellisel teose kasutamisel tuleb ära näidata tööandja nimi või nimetus.

(4) Õigusaktides ettenähtud juhtudel makstakse tööülesannete täitmise korras loodud teose autorile lisaks töötasule (palgale) ka autoritasu teose kasutamise eest. Autoritasu maksmine võidakse ette näha ka tööandja ja autori vahelise kokkuleppega.

AUTORIÕIGUS AUDIOVISUAALSEL TEOSELE (& 33)

(2) Autoriõigus audiovisuaalsele teosele kuulub selle autorile või ühistele autoritele - režissöörile,

TEABETELEKRAAT 19/20.06.95

stsenaariumi autorile, heliloojale, operaatorile ja kunstnikule, kuid **autori varalised õigused lähevad üle teose produtsendile**, kui lepinguga ei ole kindlaks määratud teisiti. Producersendile ei lähe üle varalised õigused audiovisuaalses teoses kasutatud muusikateoste suhtes.

(5) Rezissöörile, stsenaariumi autorile ja heliloojale, aga samuti stsenaariumi plaani, dialoogi ja diktoriteksti autorile, kunstnikule, operaatorile, koreograafile, helioperaatoritele ja teistele **audiovisuaalse teose loomises osalenud isikutele kuulub autoriõigus oma teosele, mis moodustab iseseisva tähendusega osa audiovisuaalses teoses ja mida saab kasutada sõltumatult** teosest kui tervikust. Sellise teose osas varaliste õiguste teostamine võib toimuda iseseisvalt, kui lepinguga pole ette nähtud teisiti, kuid tingimusel, et selline kasutamine ei kahjusta teose kui terviku kasutamise huvisid.

LAPSE SUVEPUHKUST SAAB VEEL SEADA

Laagrid on kallid. Lapse laagripäeva kõige minimaalsem maksumus võivat olla 70 krooni, paremates laagrites kuni 100 krooni päev. Need noored ja lapsed, kes on organiseerunud, ei olevat suvepuhkuse võimalusest ilma, annab 10. juuni Eesti Päevaleht teda.

“Huviringide lastele töötab endiselt Karepa suvelaager. Noorkotkad ja kodutütred saavad kasutada oma laagreiks Kaitseliidu õppeväljakuid ja baase.”

Skautide ja gaidide laagritesse saavad kõik head lapsed

“Skautidele ja gaididele on alalislaager Klooga/Treppojal. Lisaks võimalus osaleda mitmesugustes telklaagrites. Treppoja laager on kasutatav kõigile skautlikult käituvatele nooretele (karsketele, korralikele) ja sooodsatel tingimustel. See laager on odav neile, kes teevad ise välikõõgis süüa ja ei vaja kasvatajat. Treppojal on telkimine sel juhul tasuta, kui iga päev teha Treppojal vähemalt kolm tundi tööd. Väikese tasu eest on võimalik elada ka majades. Sel juhul tuleb maksta pesu pesemise eest 20 krooni + väike ööpäeva maksumus.” Agaralt reklaamitakse tasulist (450 krooni nädal) puhkelaagrit Treppojal Kloogarannas.

Buss väljub igal esmaspäeval kell 10 Balti jaamast.

Eelregistreerimine Narva mnt 7, ETK, tuba 417, tel. 6 30 23 22, Kulla Kasvandik.

Tegutsevad linnalaagrid

Tallinna linnavalitsuse abilinnapea **abi** Evi Kirde sõnul on Tallinnas iga linnaosa vaba aja **spetsialist** andnud oma panuse laste linnalaagrite korraldamiseks.

Ene Kirde andmeil on tänavu linnalaagreid Lasnamäe linnaosas 34, Haabersti linnaosas 15, Kristiine linnaosas 6, Mustamäel 13, kesklinnas 20 puhkelaagrit ja 7 spordilaagerit ning Nõmme linnaosas 10 laste linnalaagrit.

Suvised linnalaagrid on mõeldud põhikooli õpilastele. Enamik lastelaagritest on tekkinud klubide.

noortemajade ja lastekeskuste juurde. Suur osa lastest, kes keskuse korraldatud linnalaagritesse pääsesid, olid sügis-talvisel perioodil vastavate klubide või noortemajade aktiivsed külastajad, teistele sama piirkonna lastele jäi info laagrisse registreerimise võimalusest kättesaamatuks.

Tänavustest laste linnalaagritest pakuvad töötamise võimalust vahesed. Rohkem pakutakse meelelahutust, ekskursioone ning võimalust kunstiliste annete arendamiseks. Vanematele, kes on veel lapse linnalaagrisse saatmisest huvitatud, soovitab Ene Kirde **pöörduda oma linnaosa vaba aja spetsialisti poole.** Veel on laagerid, kus laste kohale mitteilmumise või plaanide muutumise tõttu on vabu kohti.

1. SEPTEMBER VÕIB TUUA PENSIONI TÕUSU

Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees Endel Eero esitas **parlamendi menetlusse riiklike elatusrahade seaduse muutmiseelnõu, mille vastuvõtmise korral tõuseks 1. septembrist pensionid.** (Eesti Päevaleht, 10. juuni)

Vastavalt riiklike elatusrahade seadusele sõltub pensioni suurus kahest näitajast - rahvapensionist ja sellele liidetavast osast. Elatusrahade seaduse kohaselt peab Riigikogu igaks eelarveaastaks kinnitama rahvapensionide määra. Olenevalt sellest, kui palju raha lackub eelarveaasta jooksul pensioni sihtkapitali arvele, peab valitsus ostustama, kas tõsta 1. aprillist ja 1. septembrist rahvapensionid.

“Kavandatava pensionikindlustuse põhimõtete järgi hakkab pensioni suurus lähiaastatel sõltuma kindlustatava sissetulekutest ja aastate arvust, mille eest on kindlustusmakseid tehtud,” väitis Eero. Seega hakkab pension sõltuma tööpanusest.

Tänaastele pensionäridele pensioni suuruse määramise põhimõtete kooskõlla viimiseks on **ettevalmistamisel pensioniseadus**, kus nähakse ette tööpanusest sõltuva pensioniosa suurenemine. Endel Eero väitel on 1996. aasta 1. jaanuarist uute põhimõtete sujuvaks rakendamiseks otstarbekas muutusi alustada juba tänavu 1. septembrist, muutes rahvapensionile liidetavate osade suurust kõikide pensioniliikide osas.

Eero väitel on valitsusel võimalik 1. septembrist mõnevõrra tõsta ka rahvapensionide määra, mille tagab vabade vahendite jäägi suurenemine.

Seadusemuudatust peaks Riigikogu hakkama arutama juuni lõpul ja augusti alguses peetavatel parlamendi erakorralistel istungitel.

TEABETELEKRAAT TEEB SUVEPAUSI JA JÄTKAB SÜGISSEL, KUI PUHKUSEPERIOOD ON LÕPPENUD.

RÕÕMSAT SUVE!

TEABETELEKRAAT ON ETV SEKRETARIAADI VÄLJAANNE. VAHENDANUD MILLA MÄGI. TUBA 611, TEL. 4162. KAASTÖÖD OODATUD.